

1973 OKT 18

Csongrád m. Hírlap

A centenárium jegyében

Megyénk népművészei Budapesten

Szép műsorral, népművésztünk színes csokrával köszöntötte kedden este a centenáriumi ünnepelő főváros VII. kerületének lakosságát a kerület testvér megyéje, Csongrád.

A sándorfalvi citerások kezdték a bemutatkozást, Molnár Sándor, a VII. kerületi tanács elnökhelyettese és dr. Laczó Katalin, a megyei tanács népművelési csoportvezetője kölcsönös üdvözlő szavai után. Sikerüket fokozta, hogy az előző napok egyikén házhöz szállította már a televízió híreket és nevüket.

Az apátfalviak sikerét Kardos István vőfélyes bemutatkozása vezette be, nagy tapssal fogadták dalait, balladáját, a legnagyobb sikert azonban a feleségével és a hűgával, Deszpot Istvánnal együtt járt „lippentyűs” és „kétoldalvágós” tánc aratása.

Tálasok, kályhások és pipacsinalók régi mesterségéről beszélt ezután az egyik legilletékesebb, Varsányi Péter. Garasos eszeréppipája mellett szépen munkát, agyagszobrocskáit is láthatja a találkozó közönsége.

Vidékünk egykor nagyon híres, de Szentés és Csongrád környékén ma is ismert lakodalmi szerszámát Boros Imre bokrosi tekerős, és az őt klarinétal kísérelő, szintén bokrosi Kovács Márton mutatta be. A furulyán kitűnően játszó Kónya György és a tisztán, szépen, most kísérel nélkül éneklő Tóth Andrásné hagyományait őrző Tápé értékes dalait hozta el.

Kedves színlőltja volt az estnek a szoborfaragóvá lett „öreg kubikos”, Gyovai Pál. Néhány szobrát láthattuk itt csupán — kiállításról kiállításra járnak alkotásai,

szinte megállás nélkül —, de előszavas megnyilatkozásai, kedves történetei és önéletrajzának egyik felolvasott hangulatos részlete révén bizonyára sokáig emlékeznek rá az est résztvevői. Nemzetiségi községeink lakói közül a három pitvarosi szlovák asszony, Sutyinszki Jánosné, Kovács Györgyné és Dáni Imréné hitelesítette a rendezőknek azt a szándékát, hogy megyénk népművészei tényleg valóban az egy este áttekinthető keresztmetszetét adják. Örömmel hallgatták őket; régóta őrzött szlovák dalaik kedves színnel gazdagították a vendégjárók műsorát.

Mindenképpen meg kell említenünk, hogy a Hazafias Népfront VII. kerületi székházának termét Süli András, Pető János, Budai Sándor, Vékony Sándor, a vásárhelyi Mónus család, a csanádpalotai Szekeres András, a már említett Varsányi Péter és Gyovai Pál és Harai János képeivel, korsóival, butelláival, tányéraival, agyagszobraival, fafaragásaival és Sárosi Mihályné szép vásárhelyi szórhímzéseivel díszítették föl erre az alkalomra. És azt kell még említenünk, hogy a népművészek bemutatkozásának Budapesten sem akart vége szakadni. Hiába akarták „kimuzsikálni” a sándorfalviak a teremben ülőket, a vége csak az lett, hogy a többség köréjük állt, és együtt énekelt megyénk népművészeivel.

A centenárium tiszteletére rendezett előadáson részt vett Hantos Mihály, a megyei tanács elnökhelyettese is. A műsort Tóth Béla, Horváth Dezső, dr. Juhász Antal állította össze, és ők is vezették.

Keletmagyarország

1973 OKT 19

Szabolcsi képzőművészeti tárlat nyílt a fővárosban

A fővárosi centenáriumi ünnepségek alkalmából október 18-án délután 3 órakor szabolcsi képzőművészeti tárlat nyílt Budapesten a Csontházy-Teremben. Megjelent a tárlaton dr. Cserenyák László, a megyei pártbizottság propagandá- és művelődési osztályvezetője, Gyuró Imre, a megyei tanács elnökhelyettese. Ott voltak a testvér kerület, az V. kerületi párt és tanács vezetői is, dr. Seres László, az V. kerületi pártbizottság titkára és Csehik Ferencné, a kerületi tanács elnöke. Szabolcs-Szatmár megyéből külön autóbusszal érkeztek a tárlatra a megye és a város intézményeinek képviselei, s a kiállítás szereplő művészek.

A Vörösmarty tér 1. sz. alatti Csontházy-Teremben dr. Bernáth István, az V. kerületi tanács elnökhelyettese nyitotta meg a szabolcsi tárlatot. Gyuró Imre a megyei tanács elnökhelyettese mondott megnyitó beszédet. Hangsúlyozta, hogy a mai találkozás zárórendezvénye egy sikeres szabolcsi kiállításorozatnak. Ablakot nyitó lehetőség, tekintés, a szabolcsi alkotóművészet szemléje. Utalt a megyei tanács elnökhelyettese a már eléggé közismert tényre, hogy Szabolcs-Szatmár megye gazdasági, szellemi felemelkedése nem látványos. Olyan szívós, kitartó munka

kell hozzá, mint amilyen hittel és akarással kényszeríti ki a termést a földből évszázadokon át a magyar paraszt. A küzdés maga itt a történelem. A cselekvés rugója pedig a táj, a nép szeretete. Ez készíti ma is munkálkodásra és áldozatvállalásra a gazdasági és kulturális élet munkásait. Es van tennivaló elég.

Megnyitó beszédét Gyuró Imre azzal folytatta, hogy felemelkedésünk nem gyors, de nem is gyökértelen. Gyűjtjük és őrizzük, ápoljuk a hagyományokat, miközben beépítjük azt mai életünkbe. Ezt a törekvést jelzi a több kötet könyv, melyek megőrzik és visszaadják a táj nagy mesemondóinak legszebb meséit. Bizonyítja a sok kilométert kitevő filmszalag, amely őrzi népi táncainkat. Ezúttal a szabolcsi képzőművészek alkotásaival ismerkedhet meg az ország, a főváros közönsége. A nagy szellemi megújulás idején hűsz szabolcsi fiatal tett tehetségpróbát az akkori Besenyei György képzőművészeti szabad iskolában. Ez volt a mag, amely akkor kikelt és azóta tovább terebélyesedett. Ma is ők alkotják a gerincét a megyei képzőművészeti életnek. Nem nagy az alkotók tábora, az utóbbi időben azonban létszámban és szellemben is erősödtek és hatásuk mind-

jobban érződik a megye kulturális életében.

A közös élményből táplálkozva művészetük egymáshoz közel állóvá fejlődött és minden remény megvan arra, hogy az idők folyamán kialakulhat egy jellegzetesen nyírségi festői irányzat. Munkásságuk azt igazolja; úgy akarnak részesei lenni a magyar képzőművészetnek, hogy közben szabolcsiak, szatmáriak maradnak. A megyei tanács elnökhelyettese azzal fejezte be beszédét; képzőművészeink és megyénk művészetet szerető lakossága ezzel a gyűjteményes kiállítással tiszteleg a centenáriumi ünnepelő fővárosunk előtt. Megköszönve a lehetőséget a kiállítás megrendezésére az V. kerületi pártbizottság és tanács vezetőinek, az intézmények és vállalatok igazgatóinak, s mindazoknak, akik hozzájárultak a rendezvény sikeréhez a szabolcsi tárlatot megnyitotta.

A tárlaton Berecz András, Horváth János, Huszár István, Kerülő Ferenc, Lakatos József és Pál Gyula több mint harminc alkotását láthatja a közönség október 18-tól 27-ig. A szabolcsi tárlaton dr. Losonci Miklós művészeti író tartott tárlatvezetést a megjelent nagyszámú közönségnek.

F. G.